

Σοβαρά-σοβαροφανή και αστεία

Για μια χούφτα... μετάλλια...

της Ευγενίας Γ. Κουτσουλιέρη

Τη Μαριάννα την ήξερα, από τότε που δουλεύαμε, νεοδιορισμένες και οι δύο, στο ίδιο γραφείο. Πάντα πρόθυμη, χαμογελαστή, έτοιμη να κάνει τα πάντα, αρχίζοντας απ' αυτά που είχε υποχρέωση να κάνει, στα πλαίσια των καθηκόντων της, και τελειώνοντας σ' αυτά που είχαν υποχρέωση να κάνουν οι άλλοι, πάλι στα πλαίσια των δικών τους καθηκόντων. Και δεν έφτανε αυτό. Δεν άκουγε ποτέ ούτε ένα ευχαριστώ.

— «Δεν κατάλαβες το νόημα. Είσαι καινούρια ακόμα», της έλεγαν οι πάσης φύσεως λουφαδόροι. «Το Δημόσιο είναι για ξεκούραση. Αν ήθελα να κουράζομαι, θα άνοιγα μαγαζί ή θα πήγαινα σε εργοστάσιο». Και άλλα πολλά τέτοια, εντράπελα, εξοργιστικά, τραγικά.

Όμως η Μαριάννα δεν το 'βαζε κάτω. Ούτε οι επικρίσεις, ούτε οι ειρωνίες μπορούσαν να την αλλάξουν. Και το περίεργο ήταν πως δεν εξοργιζόταν με τίποτα. Ούτε όταν της ζητούσαν ευθύνες για δουλειές που έπρεπε να κάνουν οι άλλοι, ούτε για τα λάθη που γίνονταν και δεν ήταν υπεύθυνη γι' αυτά. Αντίθετα, πάντα δικαιολογούσε τη συμπεριφορά και των ανωτέρων και των κατωτέρων, βγάζοντάς τους από τον κόπο να βρουν έστω και μια υποτυπώδη δικαιολογία οι ίδιοι...

Είχα να την δω, κοντά 10 χρόνια. Είχα αλλάξει υπηρεσία, όμως η Μαριάννα, έμενε πάντα στο ίδιο γραφείο.

Χάρηκα που την είδα. Μια φίλη από το παρελθόν είναι πάντα μια ευχάριστη έκπληξη. Χάρηκα κι αυτή. Δεν είχε χρόνο, όπως πάντα, όμως δεν έφερε αντίρρηση όταν της πρότεινα να πιούμε έναν καφέ.

— Πώς τα πας Μαριάννα; τη ρώτησα, μόλις καθήσαμε αναπαυτικά στις πολυθρόνες της καφετέριας, που σημειωτέον, αν και ήταν πρωινή ώρα, ώρα εργασίας, ήταν γεμάτη από κόσμο κάθε ηλικίας που αμέριμνα, νοχηλιά,

απολάμβανε τον καφέ του, σα να ήταν αργία κανονική.

— Περιήφια, ήταν η απάντησή της και τα μάτια της άστραφαν, με το μοναδικό εκείνο δικό της τρόπο, μεταξύ ευχαρίστησης και τρέλλας.

— Τώρα θα έχεις πάρει και βαθμό, έτσι δεν είναι;

— Βεβαίως τόνισε, όλο καμάρι. Δεν στα έλεγα; Κάνε υπομονή και όλα θα 'ρθουν μόνα τους. Τώρα κανείς δεν με στέλνει να βγάλω φωτοτυπίες. Πηγαίνω μόνη μου και βγάζω για όλο το κτίριο. Ούτε μου πετάνε ένα χάριτι για να δακτυλογραφήσω. Κάνω μόνη μου το χειρόγραφο, το δακτυλογραφώ και μόνη μου.

— Τέτοια πρόοδος, τόλμησα να πω, κουνώντας το κεφάλι μου.

— Γιατί παραξενεύεσαι; Τη θεωρία μου την ξέρεις. Στο Δημόσιο πρέπει όλα να τα παίρνεις από την καλή τους πλευρά. Έτσι μόνο υπάρχει τρόπος να επιζήσεις. Τί νόημα έχει να αρνηθείς κάτι; Μέχρι να εξηγήσεις στον άλλο ότι δεν είναι δική σου δουλειά, την έχεις τελειώσει και γλυτώνεις και τις περιττές κουβέντες με ηλιθίους.

— Μα αν οι μισοί δουλεύανε διπλά και έκαναν τη δουλειά των άλλων μισών, τότε τι χρειαζόντουσαν αυτοί;

— Πώς δεν χρειαζόνται; Δεν ξέρεις ότι χάρι σ' αυτούς υπάρχει ισοροπία στο Δημόσιο; Όταν πρόκειται σαν Διοίκηση να επαινέσεις π.χ. κάποιον για την δουλειά που προσφέρει, αντιμετωπίζεις πρόβλημα. Ποιόν θα επιλέξεις ανάμεσα σ' αυτούς που σκοτώνονται κάθε μέρα για να πηγαίνουν όλα ρολοί; Αν επιλέξεις τον ένα, θα υποτιμήσεις τον άλλο. Επιλέγεις λοιπόν κάποιον που δεν έχει κάνει τίποτα. Έτσι διατηρείται και η ισοροπία που σου έλεγα!

— Έχεις πάει πρόσφατα σε γιατρό; τη ρώτησα.

Το χαμόγελο έλαμψε πάλι στα μάτια της.

— Μα αν τα έπαιρνα όλα στα σοβαρά, τότε κινδύνευα να πάω σε γιατρό. Τώρα όλα έχουν το γούστο τους, αρκεί να βρεις τι καλό υπάρχει μέσα στο κάθε τι. Ας το παίζεις βρε αδελφέ σαν παιχνίδι. Να, πρόσφατα η υπηρε-

σία μου ανέλαβε να οργανώσει πολιτιστικές εκδηλώσεις. Όλοι φουσκώσαμε σα διάνοι και η φαντασία μας πήγε πολύ μακριά. Οι ιδέες διαδέχονταν η μια την άλλη. Και ξέρεις, όσο πιο άσχετος είναι κανείς, τόσο και οι ιδέες του είναι μεγαλειώδεις.

Άλλοι έλεγαν να βγούμε με ντουτούγκες να διαλαήσουμε τις εκδηλώσεις ως εμπόρευμα, άλλοι, οι πιο συντηρητικοί, να φτιάξουμε αφίσες. Υπάρξε και ιδέα για αερόστατο, αλλά εγκαταλείφθηκε ευτυχώς γρήγορα. Τώρα εδώ που τα λέμε, αν ήξερα πως όλο αυτό το διάστημα θα με κάνανε αερόστατο, σίγουρα θα τους είχα διευκολύνει και σ' αυτό. Ας είναι. Στις επόμενες εκδηλώσεις, ας το έχουν υπόψη τους.

Μοιράστηκαν που λες οι αρμοδιότητες. Δύο-τρεις έτυχε να έχουν σχέση με το αντικείμενο, από μικρή έως πραγματική. Άλλοι αυτοστέφθηκαν αρχηγοί της ομάδας, και για τους υπόλοιπους από μας έτυχε ο ρόλος των βοηθών, όχι γιατί κανείς από μας δεν είχε σχέση με το αντικείμενο, ούτε επειδή δεν μπορούσαμε να πλασαριστούμε ως αρχηγοί. Είπαμε όμως να βοηθήσουμε. Απλά και ειλικρινά. Πιστέψαμε σε μια συλλογική προσπάθεια. Ε, για το τι πιστέψαμε εμείς, δεν ευθύνονται οι άλλοι. Να μην είμαστε και άδικοι!

Μετά λοιπόν τις μεγάλες ιδέες, άρχισε και η μεγάλη δουλειά. Ο χρόνος μας πίεζε, τα προβλήματα πολλά, οι ώρες που έπρεπε να αφιερώσουμε, δυσανάλογες με το εφαρμοζόμενο ημερονύκτιο των 24 ωρών. Όσοι ανέλαβαν τον συντονισμό, είχαν κάθε μέρα και μία μεγάλη ιδέα, που έπρεπε να την υλοποιήσουμε εμείς... οι βοηθοί. Αιθανόμωνα πια μια υπερηφάνεια, σαν να ήμουν βασικό εξάρτημα σε πολυμέξερ, κάτι σαν τον παντοκόπη της Μουλινέξ. Μέχρι να βγει η βασική αφίσα, καθόμωνα μέχρι το πρωί και σχεδίαζα την προσορηνή. Μόλις ξημέρωνε ο Θεός τη μέρα έτρεχα να την φωτοτυπήσω σε 1000 αντίτυπα για να κρεμαστεί παντού. Αμέσως μετά, επειδή αυτοί που θα την κρέμαγαν δεν υπήρχαν, άρχιζα τα παρακάλα να φέ-

Η Ε. Κουτσουλιέρη είναι από τους υπεύθυνους σύνταξης του Περιοδικού.

λους, συγγενείς και γνωστούς να βοηθήσουν να τις κολλήσουμε. Έτρεχα λοιπόν σαν παλαβή μαζί τους, και σκαρφάωνα σε πεζούλια, σε δένδρα, σε κλώνες και όπου αλλού ήταν πρόσφορο μέρος διαφημίσεως. Μόλις τελείωνε το άθλημα αυτό, στο οποίο με την επανάληψη έπιασα και το ρεκόρ της Πατουλίδου -που στο κάτω-κάτω αυτή μόνο έτρεχε, δεν κρέμαγε κιόλας- άρχιζε η σύνταξη των κειμένων για τα προγράμματα των εκδηλώσεων, η δακτυλογράφηση, η φωτοτύπηση, το δίπλωμα και η μεταφορά εντός και εκτός δακτυλίου.

Εμείς οι βοηθοί, είχαμε καταφέρει να συνεννοούμαστε μ' ένα βλέμμα και λειτουργούσαμε με το σύστημα που λειτουργούν τα λαμπάκια στο Χριστουγεννιάτικο δένδρο. Ο ένας για όλους και όλοι για έναν. Και οι «αρχηγοί», δός του και νέες ιδέες.

Το απόγευμα το «παίζαμε» επί των Δημοσίων σχέσεων. Εάν το πρόγραμμα είχε ομιλία στην αίθουσα συνεδρίων, πρώτα πέρναγα από τα λουλουδάδικα να πάρω τη σχετική ανθοδέση για να στολιστεί το βάθρο του ομιλητή. Κυκλοφορούσα επί τρεις μήνες σαν επιτάφειος, γνωρίστηκα με ανθοπώλες, διεύρηνα τον κύκλο των γνωριμιών

μου. Έφτανα λοιπόν η Βιολετέρα, καταιδρωμένη στην αίθουσα, έψαχνα για το βάζο, να βάλω τα λουλουδάκια, μάζενα τα κοτσάνια και τα μαραμμένα φύλλα, έστρωντα το βελουδένιο τραπεζομάντηλο και έφερνα και το νερό για τον ομιλητή.

Λοιπόν όλα αυτά δεν ξέρεις πόσο με οφέλησαν. Ήρθα και είδα τις απεριόριστες δυνατότητές μου και καταχάρηκα. Ιδιαίτερος σαν αχθοφόρος διέπρεψα. Σε μια βδομάδα η μεγαλύτερη γλάστρα μου φαινόταν γλαστράκι. Την τσούλαγα με τέτοια άνεση και γρηγοράδα, σα νάχε ροδάκια, οι δε πολυθρόνες αν και ήταν μασίφ, για μένα είχαν γίνει πούπουλο. Αν πάλι, ο χώρος κάποιας εκδηλώσεως δεν είχε σκουπιστεί, έκανα κι εδώ ρεκόρ. Το τέλειο σκουπίσμα! Όταν μάλιστα ο χώρος ήταν λουστραρισμένος, ποιός με έπιανε. Έκανα και πατινάζ και τελείωνα και πιο γρήγορα. Και είμαι η μόνη που κάνω πατινάζ με σκουπόξυλο, χωρίς πέδιλα και χωρίς πάγο.

Όχι. Πέρασαμε πολύ ωραία όλους αυτούς τους μήνες. Μας έλλειψε βέβαια ο ύπνος, αλλά αυτό θα διορθωθεί μετά θάνατον, μας έλλειψε η ξεκούραση αλλά και αυτό θα διορθωθεί μετά θάνατον, μας έλλειπαν οι διασκεδά-

σεις, αλλά αυτό το έχει ήδη διορθώσει... ο υπουργός οικονομικών.

Ουδέν πρόβλημα λοιπόν. Ουσία δεν μας έλλειψε τίποτα. Μέχρι και μεταλλίων αξιωθήκαμε! Όχι βέβαια όλοι. Αλλά αν έδιναν σε όλους όσους πρόσφεραν κάτι, που θα βρισκότουσαν μετάλλια για όσους δεν έκαναν τίποτα; Ο προβλέας δεν έχει απεριόριστες δυνατότητες. Άλλωστε το πολύ φως το απορροφά συνήθως το μαύρο. Είναι νόμος της φύσεως αυτό. Μπορούμε λοιπόν να τα βάλουμε και με τους φυσικούς νόμους; Αδύνατον.

– Φαίνεται πως δεν θα βάλεις ποτέ μυαλό της είπα, σταματώντας το μονόλογό της. Καλά, εσύ δεν θυμώνεις με τίποτα πιά;

– Βεβαίως και θυμώνω. Μου δώσανε που μου δώσανε το μετάλλιο. Χάθηκε να είναι πιο ανοιχτή η χούφτα και πιο τενωμένα τα δάχτυλα; Για να μπορώ τουλάχιστον να πεισθώ ότι είναι δικό μου βρε αδελφέ και να μπορώ να κοιτάζω κατάματα και όσους πρόσφεραν με όλες τους τις δυνάμεις και βρέθηκαν έξω από το ατιτικό πεδίο των χειριστών του προβολέα, που μας προέκριναν τελικά, από χειριστές... διαχειριστές!

